

[Steenholdt]

lig propaganda mod EF fra danske som grønlandske EF-modstandere.

Vi har i atassut med stor interesse modtaget oplysninger om, at den danske stat i det kommende tiår vil bruge 120 mill. kr. til forbedring af fåreavlernes erhvervs muligheder, og at EF vil dække 64 mill. kr. af disse penge ved tilskud. Vi håber ikke, at det grønlandske samfund ved at lægge mere vægt på følelsesmæssige argumenter vil melde sig ud af EF og dermed bl. a. ødelægge denne mulighed for fåreavlerne.

Vi har også med glæde konstateret, at Fællesskaberne ved den sidste udlodning af regionalfondens midler har tilgodeset en række bygder med tilskud til elværker samt produktbehandlingslokaler og frysehuse. Vi mener i atassut at have grund til at tro, at EFs særordninger, som blev accepteret i 1973, og som skulle udløbe i 1982, vil kunne fortsætte. Det gør vi, fordi forudsætningerne for disse særordninger ikke har ændret sig i de forløbne år.

Vi har med bekymring erfaret, at siumutpartiet ønsker genforhandling af hjemmestyrets grundlag så kort tid efter hjemmestyrets indførelse. Atassut ønsker at vedkende sig den aftale, der er truffet mellem danske og grønlandske politikere i hjemmestyrekommissionen, hvis betænkninger til regeringen blev afleveret i foråret 1978. Vi ønsker at være garant for, at den grønlandske og danske offentlighed kan stole på aftaler, der er indgået med grønlandske politikere.

Til slut skal jeg meddele, at jeg vil fortsætte mit tekniske samarbejde med socialdemokratiet også i dette folketingsår.

Preben Lange (Grønl.):

Jeg vil gerne sige tak for, at jeg nu kan få lejlighed til at sige, hvordan udviklingen omkring hjemmestyret tegner sig for os i Grønland i dag.

Grønlands hjemmestyre overtog som bekendt ved lov den 1. januar 1980 ansvaret for en række vigtige samfundsopgaver fra statens regie. Som vi også ved, er det kun på visse områder, vi i Grønland nu er blevet herre i eget hus. Vi har hjemmestyre på nogle områder, men ikke på andre. Her i folkettingen må vi aldrig glemme, at da hjemmestyret blev indført i Grønland, var det efter en lang tids kamp fra det grønlandske folk, det var efter en fejlagtig dansk Grønlandspolitik, en

politik, der ikke længere kunne vinde gehør i Grønland, selv om man har ført denne politik i god tro. Det samfund, som vi har i Grønland i dag, er stadig for 90 pct.s vedkommende det samfund, som blev skabt af 1950ernes, 1960ernes og de tidlige 1970eres Grønlandspolitik. Det var et samfund, hvor små bygdesamfund blev nedlagt, hvor den grønlandske arbejdskraft i meget stor stil blev reduceret til at være tilskuere på arbejdsmarkedet. Det er dette samfund, som hjemmestyret nu skal have op at stå på grønlandske betingelser.

Når statsministeren i sin redegørelse i afsnittet om Grønland kommer ind på, at det nu fuldt og helt er de grønlandske myndigheders opgave og ansvar at administrere og prioritere de områder, der overtages, mener jeg også, at det her er på sin plads at komme ind på den danske stats investeringer i og på de områder, som hjemmestyret endnu ikke har overtaget. Jeg vil derfor tillade mig at gøre nogle enkelte bemærkninger til investeringsplanerne for 1980 til 1984, hvor nedskæringerne på nuværende tidspunkt udgør ca. 100 mill. kr.

Det er altid kedeligt og virker specielt nedslående for mange i Grønland, når ganske nødvendige projekter bliver udskudt eller taget ud af planerne. Grønland er stadig væk et udviklingsområde inden for det danske rige, og behovet for en ekstra indsats, hvad angår økonomi, er en nødvendighed. Generelt ønsker jeg at understrege, at jeg anser det som noget uforsvarligt, hvis flere nedskæringer kommer til at ramme Grønlandsbudgettet, herunder boligbyggeriet. Jeg mener stadig væk, at indsatsen omkring boligbyggeriet i Grønland ligger på det minimale i forhold til behovet; enhver form for nedskæringer inden for boligområdet vil afstedkomme klare protester fra min side. Men på nuværende tidspunkt harmonerer det godt med vore krav og ønsker, at staten i sine sparebestræbelser ikke har rørt ved boligbyggeriet. I samme forbindelse må vi fremsætte som et stærkt ønske, at også industrialiseringen går ram forbi i statens besparelser af hensyn til såvel produktion som beskæftigelse.

Jeg har iagttaget, at ministeriet for Grønland under nedskæringerne har forsøgt at hente sine nedskæringer under driftsbudgettet. Det mener jeg er en klog og fornuftig politik, da ministeriet selv i disse tider ople-